

kurs
kompis

IN223 Riktig antibiotikabruk

IN223 Riktig antibiotikabruk

Det kan være nyttig å gjøre praktiske øvelser i apoteket etter et e-læringskurs. Kurskompis gir deg muligheten til dette! Med et ferdig opplegg kan du trene på å omsette teori til praksis, enten alene eller sammen med andre.

Kurskompis tar inntil 30 minutter å gjennomføre, og er en frivillig aktivitet.

Praktiske øvelser

Gjennom praktiske øvelser som er laget til dette e-læringskurset vil du bli bedre kjent med produkter som er viktige for denne pasientgruppen.

Tips til gjennomføring

- Gjennomfør e-læringskurset først
- Velg en som leder de praktiske øvelsene
- Skriv ut Kurskompis eller vis på skjerm
- Sett av tid (30 min), enten for å gjennomføre alt i sammenheng eller del det opp i mindre bolker
- Gjennomfør øvelsene i apoteket slik at dere har produkter og oppslagsverk lett tilgjengelig

Praktiske øvelser

I kurset «IN223 Riktig antibiotikabruk» lærte du mer om hvordan du som farmasøyt kan bidra til riktig antibiotikabruk. Ved ekspedering av resepter er det viktig å være bevisst på hvilke faglige kilder man bruker. Dette skal du trene på nå.

Bakerst i Kurskompis finner du et løsningsforslag til de praktiske øvelsene.

Kundesituasjon 1

Pappa til Julian (3 år) kommer til apoteket med resept til sønnen på Phenoxymethylpenicillin EQL mikstur 50 mg/ml no 200 ml, med dosering: «Mot akutt bihulebetennelse, 5 ml 4 ganger daglig i 7 dager». Julian veier 16,5 kg.

- a. **Beregn riktig dosering av Phenoxymethylpenicillin EQL mikstur i henhold til Felleskatalogen og Antibiotika i primærhelsetjenesten.**
- b. **Hvilket doseringsalternativ skal du forholde deg til når du ekspederer resepten?**

Kundesituasjon 2

Gunn (75 år) kommer til apoteket med resept på Tetracyclin tabletter 250 mg no 32, med dosering: «Mot infeksjon, 1 tablett 4 ganger daglig i 7 dager». Gunn opplyser at hun har svelgevansker og spør om det er mulig å knuse tablettene.

Sammenlikn administrasjonsmåten for Tetracyclin tabletter slik den er beskrevet i preparatomtalen (SPC) og i eHåndbok OUS sin liste over tabletter og kapsler som ev. kan knuses og/eller deles.

- a. **Hva vil du svare Gunn basert på denne informasjonen?**

Kundesituasjon 3

Leif (35 år) kommer til apoteket med resept på Kloramfenikol øyedråper 5 mg/ml no 10 ml, med dosering: «Mot øyekatarr, 1–2 dråper i høyre øye hver 1.–2. time i 2–3 dager, senere hver 4.–6. time inntil 2 dager etter symptomfrihet, vent-og-se-resept».

Last ned og les Kort og godt om øyekatarr fra Antibiotikasenteret for primærmedisin (ASP).

a. Hvor lenge bør Leif vente før ev. oppstart av Kloramfenikol øyedråper?

b. Hvilke egenomsorgstiltak kan Leif forsøke?

Praktiske øvelser - løsningsforslag

Kundesituasjon 1

a. Beregn riktig dosering av Phenoxymethylpenicillin EQL mikstur i henhold til Felleskatalogen og Antibiotika i primærhelsetjenesten.

Doseringen av Phenoxymethylpenicillin EQL mikstur til behandling av akutt bihulebetennelse hos barn varierer mellom ulike oppslagsverk.

- Dosering i henhold til Felleskatalogen:
 $(25 \text{ mg} \times 16,5 \text{ kg}) / (50 \text{ mg/ml}) = 8,25 \text{ ml} \approx 8,3 \text{ ml}$ 2–3 ganger daglig i 7–10 dager
- Dosering i henhold til Antibiotika i primærhelsetjenesten:
 $(15 \text{ mg} \times 16,5 \text{ kg}) / (50 \text{ mg/ml}) = 4,95 \text{ ml} \approx 5 \text{ ml}$ 4 ganger daglig i 7 dager

b. Hvilket doseringsalternativ skal du forholde deg til når du ekspederer resepten?

Ved ekspedering av resepten til Julian skal doseringen i Antibiotika i primærhelsetjenesten følges. Grunnen til det er at Felleskatalogen består av produsentavhengig informasjon, mens Antibiotika i primærhelsetjenesten er nasjonale faglige retningslinjer. Retningslinjene er kunnskapsbaserte, tilpasset norske resistensforhold, og inneholder anbefalinger for behandling av ulike infeksjoner.

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/antibiotika-i-primærhelsetjenesten>

Kundesituasjon 2

a. Hva vil du svare Gunn basert på denne informasjonen?

Administrasjonsmåten for Tetracyclin tabletter er ulikt beskrevet i forskjellige oppslagsverk.

- Preparatomtalen (SPC) oppgir at tablettene bør svelges hel med rikelig drikke, men at den kan deles ved behov.
- eHåndboken OUS oppgir at tablettene kan deles eller knuses. Tablettene kan også blandes ut i vann, men for å sikre at hele dosen gis, skal beholderen etterskylles og dette vannet også drikkes.

Ved ekspedering av resepten til Gunn bør administrasjonsveiledning gis basert på eHåndbok OUS sine anbefalinger. Grunnen til det er at Felleskatalogen inneholder produsentavhengig informasjon, mens eHåndbok OUS inneholder kunnskapsbasert informasjon.

<https://ehandboken.ous-hf.no/document/142989>

Kundesituasjon 3

a. Hvor lenge bør Leif vente før ev. oppstart av Kloramfenikol øyedråper?

Ved ekspedering av resepten til Leif bør du spørre hvilken beskjed han har fått fra legen angående vent-og-se-resepten. Et relevant spørsmål kan være: «Hva har legen informert deg om når det gjelder oppstart av antibiotikakuren?».

Formålet med vent-og-se-resept ved øyekatarr er å utsette oppstart av antibiotikabehandling i noen dager, ettersom de fleste tilfeller går over av seg selv. Leif kan starte tidligere ved forverring eller ved ikke bedring etter noen dager.

b. Hvilke egenomsorgstiltak kan Leif forsøke?

Eksempler på egenomsorgstiltak Leif kan forsøke:

- skylle øyet med saltvannsdråper, f.eks. Drop-it øyedråper*
- benytte engangskluter for å fjerne puss, f.eks. Mesoft kompresser*
- unngå bruk av kontaktlinser så lenge øyekatarren vedvarer
- opprettholde god håndhygiene og bruke egne håndklær for å redusere smittefare

* Vareutvalget kan variere mellom ulike apotek.

<https://www.antibiotika.no/asp/retningslinje-og-informasjonsmaterie//#apotek-kort-og-godt-om-in-feksjoner-brosjyrer>